

Poul Nyrup Rasmussen, forsætisráðharri:

Hava krav til tað sjálvstýri, føroyingar ynskja

EIRIKUR LINDENSKOV
ÚR KEYPMANNAHAVN

Umboðini fyri danska og føroyska Javnaðarflokkurin gjørdur á fundinum hóskvöldið eitt felags pressuskiv, har greitt varð frá øllum teimum fimm spurningum, sum vóru viðgjörðir á fundinum.

– Danski Javnaðarflokkurin og Føroya Javnaðarflokkur hava í dag havt uppbyggjandi samráðingar um framtíðarsamstarvið millum flokkarnar eins og framtíðina hjá ríkisfelagsskapinum, segði Poul Nyrup Rasmussen, tá hann hitti tíðindafólkini eftir fundin.

Jóannes Eidesgaard sigur, at hann hevur yvir fyri danska Javnaðarflokkinum strikað undir, at hann ynskir, at tað sum skjótast í samráðingunum við landsstýrið verður funnin ein rættvís og akseptabul loysn á bankamálinum.

Til hetta svaraði Poul

Nyrup Rasmussen, at Javnaðarflokkurin í Danmark og tann danska stjórnin sum skjótast fara at gera seg til reiðar at samráðast um eina loysn á bankamálinum við endurgjaldi til Føroyar.

– Eina samráðingarloysn, sum byggir á virðing frá báðum partum, vælvilja og forstáls fyri at finna eina fyri báðar partar rættvís loysn, segði Poul Nyrup Rasmussen.

Jóannes Eidesgaard heitti samstundis á danska Javnaðarflokkin um at virka fyri eini loysn á fyrningarfrestini.

Poul Nyrup Rasmussen gjørdi vart við, at hann var samdur við føroyska Javnaðarflokkinum í hesum sjónarmiði.

– Stjórnin fer at gera alt, sum er gjørligt, fyri at fyrningarfrestin ikki stendur í vegin fyri eini skilagóðari samráðingarloysn, segði

hann.

Jóannes Eidesgaard og føroyski Javnaðarflokkurin hava frammanundan komandi samráðingunum millum stjórnina og landsstýrið reist málið um skuldarturgjaldingina til ríkiskassan, og spurt, hvørja hugsan danska stjórnin hevur í hesum máli.

– Stjórnin fer í komandi samráðingunum at royna at finna eina avtalu um skuldarspurningin, sum tekur fyrilit fyri, hvat føroyska samfelagið klárar at gjalda og fyri vælfærdini, segði Poul Nyrup Rasmussen.

Síðsta málið á skránni á fundinum millum flokkarnar báðar var ríkisrættarlaga stöðan.

– Vit hava gjørt forsætisráðharranum greitt, at í Føroyum er eitt breitt ynski um økt sjálvstýri, sum svarar til menningina í einum modernaðum samfelag, segði Jóannes

Eidesgaard, og í hesum sambandi undirstrikaði Poul Nyrup Rasmussen, at danski Javnaðarflokkurin víðurkennir, at Føroyar hava krav til tað sjálvstýri, sum fjólk ynskja – eisini tí at danski Javnaðarflokkurin hevur eitt greitt ynski um at varðveita ríkisfelagsskapin við teimum felags virðum, sum samfeløg okkara byggja á, segði Poul Nyrup Rasmussen.

– Samráðingarnar í kvøld hava verið ógvuliga »direktar«. Men vit hava ikki tosað um beinleiðis upphæddir – tí tað er ikki tað, vit eru komin saman til at gera. Tvey endamál eru við fundinum í kvøld. Annað er at leggja kósina fyri framtíðar samstarvið. Hitt málið er, at eg havi kunna svarað Jóannesi Eidesgaard upp á teir trupulleikar og teir spurningar, sum hann hevur, segði Poul Nyrup Rasmussen.

seinnu árin.

– Víðhvørt hava vit havt lyndi til at tosa forbi hvønn annan, men vit hava eisini í kvøld tosað so beinleiðis saman, at vit nú hava møguleika fyri at byrja eina nýggja leið, har vit hava frægari møguleikar at loysa trupulleikarnar.

Ynskja føroyingar tað – so samráðast vit fyri valið

Eiríkur Lindenskov
úr Keypmannahavn:

– Eg haldi, at tað er ein óheppin stöða, at fara undir samráðingarnar um bankamálið, meðan tit eru í valstríðið. Men ynskja tit tað, so gera vit tað, sigur Poul Nyrup Rasmussen, sum leggur afturat, at stjórnarinnar partur skal ikki liggja eftir.

– Serliga stöðan hjá mær í føroyskum politikki í løtuni er, at eg í Løgtinginum siti í andstöðu til landsstýrið. Tað er landsstýri, sum skal taka sær av samráðingunum um bankamálið, um skuldarspurningin og um broytingar í ríkisrættarlugu víðurskiftunum. Tað er klárt, at eg sum fólkatingsmaður eri noyddur til at vísa loyaltet mótevís landsstýrinum og móti lögtinginum. Hetta hevur ført til, at samráðingarnar tí ikki hava verið í smálutum um hesi víðurskifti, sigur Jóannes Eidesgaard, og visir tí til tíðindaskrividið.

Jóannes Eidesgaard og Javnaðarflokkurin gjørdur greitt í valstríðinum, at flokkurin fór at nýta sína megi í fólkatíngingunum til at fáa hesi víðurskifti upp á pláss. Nú er flokkurin komin í eina lyklastöðu, men er nóg mikið komið burturúr?

– Vit kunnu sjálvandi hittast aftur seinni – tá allar samráðingarnar hava verið, so kunnu vit taka saman umfutt og vita, um nóg mikið er komið burtur úr, sigur Jóannes Eidesgaard.

Hann heldur ikki, at vit kunnu siga, at niðurstöðan av fundinum ikki er nóg konkret. Hann visir á, at tað verður sagt, at vit skulu finna eina rættvís loysn á bankamálinum.

– Vit hava bankafrágreiðingina upp á 2500 síður, sum kann liggja sum grundarlag fyri hesum. Eg haldi eisini, at tað hevur týdning, at vit hava fingið tilsoyn frá Poul Nyrup Rasmussen um, at hædd verður tikin fyri, hvat føroyska samfelagið klárar at bera og at afturgjaldingin ikki skal ganga út yvir vælfærdina, sum vit í føroyska Javnaðarflokkinum seta serliga høgt, sigur Jóannes Eidesgaard.

– Men hvat er ein rættvís loysn á bankamálinum, hevur Poul Nyrup

Rasmussen eitt boð upp á tað?

– Ja, tað havi eg, men tað fari eg ikki at siga meira um, fyrr enn samráðingarnar byrja. Og ein akseptabul loysn er ein loysn, sum báðir partar kunnu góðtaka, sigur Poul Nyrup Rasmussen.

Og her leggur Jóannes Eidesgaard afturat, at í Føroyum hevur eitt arbeiði hesum víðvikjandi verið í gongd, har landsstýrið hevur sett ein serfrøðingarbólk, sum er komin við nøkrum niðurstøðum, sum í løtuni eru grundarlag fyri teimum samráðingunum, sum eru í landsstýrinum. Samstundis hevur lögtingið eisini sett ein bólk, sum skal fylgja við hesum samráðingunum. Tað er púra greitt, at eg fari at respektera tað uppleggið, sum kemur hagani, sigur Jóannes Eidesgaard. – Hetta uppleggið fer eisini at siga okkum, hvat vit fara at halda vera eina rættvís og skilagóða loysn fyri føroyingar.

– Men hvussu ætlar forsætisráðharrin at loysa trupulleikan um fyrningarfrestina?

– Tað fyrsta, eg fari at gera, er at seta meg í samband við lögmannin – longu í morgin, og spyrja hann, hvussu hann metir stöðuna eftir at val er skrivað út í Føroyum, sum setir okkum í eina aðra stöðu, sum so aftur ger, at vit enn einaferð verða noydd at seta út fyrningarfrestina.

– Eg havi eisini gjørt mær greitt, at eitt dato skal ikki blokera eina loysn á hesum máli. Tí fari eg – og tí fer stjórnin at heita á Den Danske Bank um at útseta freistina.

Poul Nyrup Rasmussen gjørdi eisini greitt, at Den Danske Bank enn ikki hevur fingið nakra áheitan frá stjórnini um hetta, tí hevði hann ikki víðmerkingar til, hvat fólk innan bankan hava sagt um hetta málið.

– Tað er mín skylda at tosa við lögmannin um hetta málið. Er tað eitt ynski úr Føroyum, at føroyingar vilja fara undir samráðingar nú í valstríðinum, so verður tað so, hóast tað ikki er serliga lætt at hava slíkar samráðingar undir einum valstríði – men okkara lutur skal ikki liggja eftir, segði Poul Nyrup Rasmussen.

Frægari møguleikar at loysa trupulleikarnar

Eiríkur Lindenskov
úr Keypmannahavn:

– Jóannes Eidesgaard og eg hava í kvøld havt nakrar sera týðningamiklar samráðingar. Vit hava tosað um teir høvuðsspurningar, sum hava við flokkar okkara at gera og sum hava við Danmark og Føroyar at gera, segði Poul Nyrup Rasmus-

sen, forsætisráðharri og formaður í danska Javnaðarflokkinum, tá teir báðir langt um leingi møttu á tíðindafundinum, sum avtalaður var at vera klokkan 21:00 hóskvöldið, men sum ikki var fyrr enn klokkan 23:30.

– Samráðingarnar hava verið merktar av víðring frá báðum partum, og eg havi

gjørt vart við, at eg virði stöðuna, sum Jóannes Eidesgaard hevur tikið víðvikandi tí, at hann ætlar at standa fríur í fólkatíngingunum og ikki lita seg inn í nakran tingból, segði Poul Nyrup Rasmussen.

Poul Nyrup Rasmussen víðurkendi síðani, at ódnarveður hevur verið millum flokkarnar báðar hesi